

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-17

Ärendenummer GSF-2025-01023

Handläggare

Jonas Österberg

E-post jonas.osterberg@grundskola.goteborg.se

Yttrande över betänkandet Kunskap för alla - nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden översänder yttrande daterat 2025-05-17 som sitt yttrande till Utbildningsdepartementet
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Läroplansutredningen tillsattes den 14 december 2023 och överlämnade sitt betänkande den 26 februari 2025. Uppdraget till utredningen har varit att föreslå ändringar i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Detta ska uppnås genom en tydlig kunskapsinriktning med fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter samt bättre anpassning efter elevers kognitiva utveckling och skilda förutsättningar. I utredningens betänkande har ett antal förslag lagts för att åstadkomma förändringar i denna riktning.

Grundskoleförvaltningen har genom en arbetsgrupp bestående av personer med bred kompetens från grundskoleförvaltningen, förskoleförvaltningen och Center för skolutveckling analyserat och granskat de förslag som lagts. Förvaltningen ser flera positiva inslag i förslaget till ny läroplan, som en tydligare struktur, ökad betoning på lärarens ansvar och bättre koppling mellan mål, innehåll och undervisning.

Samtidigt uttrycks oro för att problembilden är förenklad, att läroplanen blir för detaljstyrd och att tyngdpunkten på kognitionsvetenskap riskerar att tränga undan andra viktiga perspektiv på lärande. Det finns en risk att lärarnas professionella handlingsutrymme minskar och att undervisningen blir mindre flexibel och mindre anpassad till elevernas olika behov.

Bedömning ur ekonomisk dimension

När det gäller ekonomiska konsekvenser för kommunerna gör utredningen bedömningen att den kommunala finansieringsprincipen inte är tillämplig för de förslag som läggs fram i betänkandet. Kommunernas insatser med anledningen av reformen anser utredningen vara en del av sedvanligt arbete med pedagogisk utveckling. Vid tidigare

läroplansreformer Lgr 11 och Lgr 22 gjordes samma bedömning vilket innebär att kommunerna inte heller då tillfördes extra medel.

Grundskoleförvaltningen vill i detta sammanhang framföra att implementering av nya läroplaner är ett omfattande arbete och därmed något som innebär merkostnader för kommunerna. Förvaltningen vill påtala betydelsen av att staten tar ett stort ansvar för att stötta de implementeringsinsatser som kommer att krävas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Miljö- och hållbarhetsfrågor har sedan länge ett starkt stöd i skolväsendets styrdokument. Det finns idag en genomgripande samsyn i samtliga läroplaner från förskola till vuxenutbildning inom detta område. I den inledande delen av läroplanerna anges miljö- och hållbarhetsperspektivet som ett av fyra perspektiv som ska genomsyra all undervisning. Dessutom finns lärande för hållbar utveckling med i det centrala innehållet i kursplaner och ämnesplaner i ett flertal ämnen. Grundskoleförvaltningen vill påtala betydelsen av att detta perspektiv även framöver behöver ha ett starkt stöd i kommande läroplan för grundskolan.

Bedömning ur social dimension

Utredningen gör bedömningen att den nya läroplanen kommer bidra till positiva effekter på samtliga områden inom den sociala dimensionen. Förslagen ska skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Som en röd tråd finns tanken om en aktiv lärarroll och lärarledd undervisning som förbättrar elevernas kunskapsresultat. På flera ställen lyfter utredningen fram att undervisningen ska bestämmas och ledas av lärarna.

Grundskoleförvaltningen anser att det är en självklarhet att undervisning ska bestämmas och ledas av lärarna. Det ingår i professionen. Det ska dock vägas mot elevers rätt till inflytande. Det senare är en del av skolans grunduppdrag - att fostra demokratiska medborgare. Då behöver eleverna också beredas möjlighet att praktisera delaktighet och inflytande i skolvardagen. Yrkesskickliga lärare ger utrymme för det samtidigt som de med tydligt ledarskap visar vem som bestämmer i klassrummet. I skollagen anges att en legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

I utredningens övergripande problembild hävdas att det sedan 1990-talet finns en stark betoning på eleven som individ medan lärarrollen är nedtonad. Konsekvenser beskrivs vara en framträdande skyldighet att anpassa undervisningen till varje elevs individuella behov och att det blivit otydligt att det är läraren som ansvarar för undervisning. Enligt förvaltningen bygger utredningen sin problembild på en något förenklad analys som sedan används som grund för att motivera de förslag som utredningen lägger. Förvaltningen vill lyfta fram risken att en sådan förenklad bild av skolans praktik leder till att en alltför elevfrånvärd syn på undervisning och lärande befasts framöver.

Barnkonventionen och 1 kap. 10 § skollagen slår fast att barnets bästa ska beaktas i beslut som rör barn. Barnkonventionen beskriver också att alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad i frågor som rör barnet. Grundskoleförvaltningen vill hävda att den sociala dimensionen med frågor som jämställdhet, mångfald och integration, jämlikhet och funktionsnedsattas situation i skolan behöver kunna ha fokus på elevers individuella behov samtidigt som undervisningen kan ledas av ett auktoritativt ledarskap.

Samverkan

Information på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 10 juni 2025.

Bilagor

1. Utredningens förslag och bedömningar
2. Yttrande till Utbildningsdepartementet, daterat 2025-05-17

Ärendet

Stadsledningskontoret har till grundskolenämnden översänt remiss Kunskap för alla - nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19) för direktbesvarande till Utbildningsdepartementet.

Svar ska lämnas senast 13 juni 2025. Kontakt har tagits med Utbildningsdepartementet om att svar från Göteborgs Stad inkommer den 17 juni. Utbildningsdepartementet har svarat att det bör vara fullt möjligt att beakta svar som inkommer den 17 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Läroplansutredningen tillsattes den 14 december 2023 och överlämnade sitt betänkande den 26 februari 2025. Uppdraget har varit att föreslå ändringar i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Detta ska uppnås genom en tydlig kunskapsinriktning med fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter samt bättre anpassning efter elevers kognitiva utveckling och skilda förutsättningar. I betänkandet lämnas förslag på bland annat:

- principer, riktlinjer och en ny struktur för kursplaner
- tillförlitliga och beständiga kunskaper samt en betoning på grundläggande kunskaper och färdigheter
- en stärkt lärarroll
- minskade krav på individualisering och anpassning
- ramar för undervisningens genomförande och undervisningsstrategier
- betoning av praktiska färdigheter i de praktisk estetiska ämnena
- ändrade skrivningar om digital kompetens
- införande av totalförsvar och Nato i kursplanerna i samhällskunskap på högstadiet.

Förvaltningens bedömning

Grundskoleförvaltningens bedömningar framgår av förslaget till yttrande.

Protokollsutdrag skickas till

Utbildningsdepartementet

Maria Andersson

Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg

Avdelningschef Planering och utveckling

Bilaga 1 - Utredningens förslag och bedömningar

3.2 Helheten i styrningen via läroplanerna

Utredningens förslag:

Var och en av de obligatoriska skolformerna ska ha en samlad läroplan. Läroplanerna ska innehålla inledande delar – värdegrund, uppdrag, mål och riktlinjer – samt timplan och kursplaner. I kursplanerna ska även betygs- och bedömningskriterier ingå. För att läroplanerna ska bidra till syftet med utbildningen och vara tydligt kunskapsinriktade behöver man välja ut vilka kunskaper som är tillförlitliga och mer beständiga i olika ämnen. Dessa kunskaper ska klart framgå av styrdokumentet. En central utgångspunkt är att grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas. Det ska finnas riktlinjer för undervisningens genomförande i läroplanernas inledande delar och undervisningsstrategier i kursplanerna. Dessa ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

3.3 Förslag om att regeringen ska besluta om kursplanerna i sin helhet för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

Regeringen ska meddela föreskrifter om kursplanerna för de obligatoriska skolformerna i sin helhet, det vill säga även om betygs- och bedömningskriterier.

4.2 Förslag för att minska kraven på individualisering och anpassning samt stärka lärarnas roll

Utredningens förslag:

Syftesparagrafen i skollagen (1 kap. 4 §) ska formuleras så att det framgår att utbildningen inom skolväsendet har till syfte att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever. Definitionen av undervisning (1 kap. 3 §) ska också formuleras så att förmedling och förankring av kunskaper och värden framgår samt så att det tydliggörs att undervisningen bestäms och leds av lärarna. Den del av syftesparagrafen som handlar om att barn och elever ska ges stöd ska flyttas till skollagens tredje kapitel om barns och elevers utveckling mot målen.

Den paragraf som gäller utformningen av utbildningen (1 kap. 5 §) ska formuleras så att det framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska hävda de grundläggande demokratiska värderingarna och främja de mänskliga rättigheterna. Den del av paragrafen som handlar om att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling ska flyttas till skollagens sjätte kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, där den även kommer att omfatta annan skollagsreglerad verksamhet.

Den paragraf som gäller barnens och elevernas lärande och personliga utveckling (3 kap. 2 §) ska ändras så att det framgår att alla barn och elever ska ges ledning och stimulans i utbildningen för att de ska kunna följa undervisningen och utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt. Vidare ska paragrafen ändras så att elever

som har svårigheter att följa den ordinarie undervisningen eller att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs- eller ämnesplanerna ska ges stöd. Det ska Läroplanernas inledande delar SOU 2025:19 200 också framgå att elever som lätt tillgodogör sig dessa kunskaper ska ges undervisning som syftar till fortsatt kunskapsutveckling.

Stöd i form av extra anpassningar som i dag ska ges inom ramen för den ordinarie undervisningen ska utgå. Den ordinarie undervisningen ska utformas för att förebygga stödbehov. Om läraren befärdar att en elev inom den ordinarie undervisningen inte kommer att tillgodogöra sig de kunskaper som anges i kurs eller ämnesplanerna och som minst motsvarar godkända resultat eller godtagbara kunskaper ska eleven ges stödundervisning eller särskilt stöd.

Läraren ska bedöma om eleven ska ges stödundervisning eller anmäla till rektorn om elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Stödundervisning ska även ges om läraren bedömer att den ordinarie undervisningen inte i tillräcklig utsträckning kan utformas för att tillgodose elevens behov utan att det får betydande påverkan på den ordinarie undervisningens kvalitet. Särskilt stöd ska vara möjligt både för elever som inte redan deltagit i stödundervisning och för elever där stödundervisningen inte har varit tillräcklig.

4.3 Förslag och bedömningar om inledande delar i nya läroplaner för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

De inledande delarna i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska få en ny struktur och ett nytt innehåll. Utredningen har tagit fram ett förslag på inledande delar i en ny läroplan för grundskolan. Regeringen ska besluta om detta. Regeringen ska också besluta om inledande delar i nya läroplaner för anpassade grundskolan, specialskolan respektive sameskolan när nödvändiga anpassningar har gjorts. Dessutom ska regeringen besluta om den del som rör fritidshemmet. En försöksverksamhet för fler behöriga elever.

Bedömningar: Baserat på förslaget till inledande delar för grundskolan bör regeringen se till att nödvändiga anpassningar görs för de andra obligatoriska skolformerna.

Anpassningarna ska gälla varje skolforms särart. Regeringen bör även se till att den nuvarande delen om fritidshemmet i läroplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan revideras.

5.2 Förslag om principer och riktlinjer för nya kursplaner för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

Nedanstående principer ska ligga till grund för de nya kursplanerna för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan, och utgöra utgångspunkter för framtagandet av kursplanerna.

- Kursplanerna ska kännetecknas av en fast kunskapsinriktning. I samtliga ämnen ska vikten av grundläggande kunskaper och färdigheter betonas. Betoningen ska vara starkast i de tidiga årskurserna.
- Varje kursplan ska på ett samlat sätt ange vad som ska behandlas i undervisningen, vad det är meningen att eleverna ska lära sig och när det är

meningen att de ska göra det. Dessa beskrivningar ska vara så precisa och konkreta som möjligt och gälla för varje stadium och i förekommande fall årskurs. Kursplanerna ska hjälpa lärarna att prioritera så att det viktigaste ges mest utrymme i undervisningen. Beskrivningarna av det som ska ingå i undervisningen ska vara anpassade till de ramar som ges av timplanen.

- Beskrivningarna av vad undervisningen ska behandla och vad det är meningen att eleverna ska lära sig ska utgå från begreppen kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. Tyngdpunkterna mellan dessa behöver skilja sig åt för ämnen och stadier.
- Språket i kursplanerna ska vara ämnesspecifikt och termer som är vedertagna, accepterade och vetenskapligt underbyggda ska användas i så hög utsträckning som möjligt.
- Kursplanerna ska ge lärarna stöd för undervisningens genomförande inom varje stadium och i förekommande fall årskurs.
- Kursplanerna ska ha en uttrycklig, väl synlig och ämnesförankrad progression mellan varje stadium och i förekommande fall mellan årskurser.
- Kursplanernas nivå avseende det som ska behandlas i undervisningen och det som det är meningen att eleverna ska lära sig ska anpassas till barns kognitiva utveckling och olika elevgruppers kognitiva förutsättningar.
- Varje kursplan ska ge information om hur ämnet och ämnesundervisningen bidrar till de övergripande målen i läroplanens inledande delar.
- Varje del i kursplanestrukturen ska utformas för att fungera så väl som möjligt i förhållande till något eller några av momenten planering, genomförande och uppföljning av undervisningen samt bedömning och betygssättning.
- Kursplanerna ska betona undervisning och lärande före bedömning och betygssättning. Målen för undervisningen ska knytas starkare till ämnesinnehållet.
- Nedanstående riktlinjer ska styra arbetet med att ta fram nya kursplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan.
- Ämnesspecifika instruktioner ska utarbetas som en förberedelse inför kursplanearbetet.
- Arbetsprocessen ska vara transparent och därmed beskrivas och dokumenteras.
- Kompetensprofiler ska tas fram för olika personalkategorier som ska involveras i arbetet.
- Utprövningar av utkast ska göras med lärare och med forskare från olika relevanta vetenskapliga discipliner.
- Kursplanearbetet ska följas upp löpande under arbetets gång.

5.3 Förslag om ändringar i skollagen och skolförordningen när det gäller betygssättning

Utredningens förslag:

Skollagen och skolförordningen ska omformuleras så att det inte längre anges att betygs- och bedömningskriterier ska uppfyllas. I stället ska formuleringar om att eleven ska tillgodogöra sig kunskaper införas. Undantagsbestämmelsen i skollagen – att det vid betygssättningen får bortses från enstaka delar av betygskriterierna om det finns särskilda skäl – ska omformuleras så att det får bortses från enstaka delar av mål och innehåll.

5.4 Förslag om en ny struktur för kursplanerna för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

Nedanstående struktur ska gälla för nya kursplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. Kursplanestrukturen ska regleras i skollagen.

- Syfte
 - Ämnets bidrag till skolans mål
 - Mål och innehåll
 - Undervisningsstrategier
- Betygs- och bedömningskriterier Betygskriterier ska finnas för betygen A–F.
Betygskriterierna är för betyget

- A: Utmärkta kunskaper, – B: Mycket goda kunskaper, – C: Goda kunskaper
- D: Mer än godtagbara kunskaper, – E: Godtagbara kunskaper,
- F: Mindre än godtagbara kunskaper.

Sammantagen bedömning ska gälla för samtliga betygssteg. Bedömningskriterier ska gälla för de årskurser där betyg inte sätts. De anger elevens kunskaper i relation till ämnets mål och innehåll. Bedömningskriterierna är – Godtagbara kunskaper – Ännu inte godtagbara kunskaper.

6.2 Förslag för att åstadkomma balans mellan teori och praktik i de praktisk-estetiska ämnena

Utredningens förslag:

När nya kursplaner för grundskolans praktisk-estetiska ämnen utarbetas ska praktiska färdigheter betonas. Mål och innehåll i dessa ämnen ska vara ämnesspecifika och precisa samt uttryckas med hög konkretionsgrad så att en åldersadekvat balans mellan praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper uppnås i de olika stadierna. I undervisningens mål och innehåll ska det också anges vilka tekniker, verktyg, material och handlingar eleverna ska öva på så att deras kunskaper och färdigheter befästs på djupet. De delar som handlar om att reflektera i de praktisk-estetiska ämnena ska vara nedtonade och i vissa fall formuleras med en starkare koppling till elevernas eget görande. Progressionen mellan stadierna ska vara tydlig och eleverna ska behärska grundläggande färdigheter inom de praktisk-estetiska ämnena innan inslag av mer kognitivt utmanande karaktär introduceras. I de inledande delarna av läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska de praktisk-estetiska ämnenas egenvärde och bidrag till elevernas bildning betonas.

7.5 Förslag och bedömningar om hur läsning ska förstärkas i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

I läroplanernas inledande delar ska följande göras för att förstärka läsning:

- Tydliggöra att grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna är ett av skolans mål.

- Lyfta fram vikten av att eleverna behöver ges rika möjligheter att läsa, skriva och samtala så att deras språk, lärande och identitetsutveckling gynnas.
- Utöver de principer och riktlinjer som utredningen föreslår för nya kursplaner i allmänhet ska en ny kursplan i svenska utgå från följande principer:
- Av kursplanen ska det framgå att läs- och skrivinlärning har en särställning under lågstadiet.
- Undervisningsstrategier ska anges för årskurs 1–2, 3–4, 5–7 och 8–10.
- I undervisningsstrategierna ska lärarna få stöd för val som främjar läsutveckling på vetenskaplig grund.
- Mål och innehåll ska anges för årskurs 1, årskurs 2, årskurs 3–4, årskurs 5–7 och årskurs 8–10. I målen och innehållet ska tydligt framgå vad eleverna ska behärska vid specifika tillfällen.
- Mål och innehåll som berör läs- och skrivinlärning ska konstrueras med utgångspunkt i systematisk och explicit undervisning med phonics (strukturerad ljudningsmetod) som grund. De ska formuleras i precisa och vetenskapligt vedertagna termer. Vikten av läsning ska även lyftas fram i andra kursplaner.

Bedömningar:

I samband med framtagandet av nya kursplaner i svenska, svenska som andraspråk och matematik bör regeringen överväga om bestämmelserna i skollagen om garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet behöver ses över. Obligatoriska nationella kartläggningsmaterial och bedömningsstöd samt nationella prov bör konstrueras om med utgångspunkt i mål och innehåll i den nya kursplanen i svenska. Kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden i årskurs 1–2 bör utformas så att de uppfyller följande egenskaper:

- Prövar sådant som främjar läsinlärning på vetenskaplig grund.
- Utgår från ett kvantitativt förhållningssätt, tar hänsyn till grupp- och individperspektiv samt är repeterbara.
- Är tidsekonomiska, det vill säga tar begränsad tid från elevernas lärande och lärarnas undervisning, ger snabb återkoppling samt är enkla att planera, genomföra och följa upp.
- Resulterar i konkreta och entydiga rekommendationer om fortsatt undervisning på vetenskaplig grund.
- Möjliggör uppföljningar av elevernas resultat på olika nivåer.

För att tillmötesgå ovanstående egenskaper bör kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden genomföras digitalt. Kommentarer till kursplanen i svenska bör förklara den vetenskapliga grunden till varför en systematisk och strukturerad läsundervisning med phonics som grund fungerar bättre än andra alternativ. Via exempel bör lärare få tillgång till beprövade undervisningsmetoder och undervisningsaktiviteter inom området grundläggande läs- och skrivutveckling samt hur dessa relaterar till den vetenskapliga grunden. I framtagandet av en ny kursplan i svenska som andraspråk bör förslagen till principer för svenskämnet användas, under förutsättning att det inte finns aspekter av andraspråksinlärning som enligt vetenskaplig grund bör väga tyngre. Staten bör överväga att utöka satsningarna på kompetensutveckling inom området grundläggande läs- och skrivundervisning

8.2 Förslag om ändrade skrivningar om digitalisering i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna

Utredningens förslag:

Skrivningarna om digital kompetens i de inledande delarna av läroplanerna för de obligatoriska skolformerna ska ändras. Utredningen har lämnat förslag på inledande delar i en ny läroplan för grundskolan. När det gäller digitalisering innebär förslaget följande:

- Det befintliga stycket om bland annat digital kompetens i nuvarande del 1 utgår till följd av att hela avsnittet om skolans uppdrag renodlas. I avsnittet lyfts däremot samhällets teknikutveckling.
- Det tydliggörs i målen att ett kritiskt förhållningssätt grundar sig i kunskap och att det handlar om att hantera mångbottnade sammanhang på ett ansvarsfullt sätt.
- Det tydliggörs att användning av digitala verktyg i grundskolan huvudsakligen är ett medel och inte ett mål i sig.
- Skrivningar som relaterar till digital kompetens har anpassats till EU:s reviderade nyckelkompetenser. Kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk, matematik, bild, musik, biologi, fysik, kemi samt teknik ska ändras så att SOU 2025:19 Digitalisering 501 övergripande skrivningar som relaterar till digital kompetens i de inledande delarna av läroplanerna ersätts med mer konkreta mål och innehåll om vad eleverna förväntas lära sig och vad skolan ska behandla i undervisningen. Utöver de principer och riktlinjer som utredningen föreslår för nya kursplaner i allmänhet ska nedanstående principer gälla i detta arbete för att hantera de problem som utredningen identifierat.
- I lågstadiet ska utgångspunkten vara analoga aktiviteter i analoga miljöer. Försiktighet och restriktivitet ska gälla i förhållande till digitala inslag i undervisningen och om sådana inslag i undantagsfall övervägs ska de värderas mot samlad vetenskaplig empiri.
- I mellan- och högstadiet ska också försiktighet och restriktivitet gälla i förhållande till digitala inslag i undervisningen och inslagen ska även värderas mot samlad vetenskaplig empiri samt elevernas ålder och mognad. Det ska ges utrymme för innehåll om digitaliseringens påverkan i och på samhället samt innehåll som stärker elevernas utveckling av ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt.
- Huvudregeln är att användning av digitala verktyg ska skrivas in i kursplanerna när det är ämnesrelevanta specifika digitala verktyg som eleverna ska lära sig att förstå och hantera. Innehåll om detta kan ingå i en del ämnen på högstadiet och i enstaka fall på mellanstadiet.

9.2 Förslag och bedömningar om ändringar när det gäller totalförsvar och Nato i läroplanerna för grundskolan och specialskolan

Utredningens förslag:

Kunskaper om totalförsvar och Nato ska skrivas in i kursplanen i samhällskunskap i högstadiet i grundskolan och specialskolan. En utgångspunkt för de nya skrivningarna ska vara innehållet i kursplanen i samhällskunskap för komvux på grundläggande nivå.

Bedömningar:

Kunskaper om totalförsvar har en naturlig plats i ämnet samhällskunskap, men även andra aspekter av området kan behöva uppmärksammas. Därför bör det vid framtagandet av nya kursplaner analyseras och övervägas om relaterade skrivningar även ska tas fram i företrädesvis kursplanerna i idrott och hälsa, teknik samt hem- och konsumentkunskap. Enligt utredningens uppfattning är totalförsvar och Nato alltför ämnesspecifika kunskapsområden för att explicit skrivas in i de inledande delarna av grundskolans och specialskolans läroplaner. Däremot bör nya skrivningar i de inledande läroplansdelarna för samtliga obligatoriska skolformer utgå från en uppdaterad samhällsbeskrivning.

10.1 Ikraftträdande av nya läroplaner

Utredningens förslag:

Nya läroplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska träda i kraft den 1 juli 2028. Ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 januari 2027 och ska tillämpas första gången på utbildning som bedrivs efter den 30 juni 2028

10.2 Implementering, uppföljning och utvärdering av nya läroplaner

Bedömningar:

Regeringen bör se till att en implementering genomförs av de nya läroplanerna för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. Regeringen bör också se till att implementeringen och på längre sikt även de samlade resultaten och effekterna av de nya läroplanerna för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan följs upp och utvärderas. Dessutom bör regeringen se till att översyner görs av läroplanerna med jämna mellanrum

10.4.1 Ett nytt samlat uppföljnings- och utvärderingssystem för skolväsendet bör utredas

Bedömning:

Regeringen bör utreda ett nytt samlat uppföljnings- och utvärderingssystem för skolväsendet.